

Til

Udenrigsministeriets programkomité

Cc: Udenrigsministeriets kontor for Grønt Diplomati og Klima

Høringssvar: Projektdokument for Danish Contribution to the Fund for responding to loss and damage 2024

Danske Handicaporganisationer ønsker hermed at afgive høringssvar til projektdokumentet for *Danish Contribution to the Fund for responding to loss and damage 2024*. DH noterer, at den operationelle ramme for fonden understøtter, at særligt grupper, der er sårbare overfor klimaforandringer og -katastrofer, effektivt involveres i arbejdet med at fremme og styrke de nationale tiltag til at adressere tab og skader. Samtidig noterer vi os, at mennesker med handicap ikke er nævnt noget sted i projektdokumentet.

Mennesker med handicap udgør 16% af verdens befolkning og er blandt de mest udsatte overfor klimaforandringer og klimakatastrofer. Klimakompenserende løsninger er ofte ikke inkluderende og bidrager derved til yderligere marginalisering af mennesker med handicap. Mennesker med handicap bor ofte steder, der er mere udsatte overfor klimaforandringer og har samtidig ringere mulighed for at flygte, ligesom klimaforandringernes konsekvenser kan føre til mistet adgang til livsvigtig medicin og hjælpemidler og ringe adgang til vand, mad, ly, information og lægehjælp.

Alligevel tænkes inklusion af mennesker med handicap sjældent ind i de forskellige indsatser, der adresserer konsekvenser af klimaforandringer. Erfaringer viser, at når mennesker med handicap alene refereres til i generelle strategier og politikker og som en del af en samlet gruppe af udsatte, så er der stor risiko for, at indsatser ikke er inkluderende og at rettigheder og behov hos mennesker med handicap ikke adresseres, når programmer implementeres.

Det er derfor vigtigt, at effektiv involvering og inklusion af mennesker med handicap fremgår eksplicit i projektdokumentet for fonden, og at det videreføres i fondens konkrete implementeringsplaner og i monitorering de støttede tiltag. Det er nødvendigt, hvis klima- og miljøindsatser skal styrke menneskerettighederne og sikre at ingen lades i stikken, som Danmarks udviklingspolitiske strategi, Fælles om Verden, fastslår.

DH foreslår, at projektdokumentet præciserer, at mennesker med handicap er blandt de, der rammes hårdest af klimaforandringerne, og at repræsentative organisationer af mennesker med handicap derfor effektivt skal involveres i tiltag, der adresserer tab og skader, samt inddrages i beslutningsprocesser og som modtagere af fonden. Konkret foreslår vi følgende, hvor punkterne nedenfor gengiver tekst fra projektdokumentet, og med DH's forslag til tilføjelser er markeret med fed:

Afsnit 2.6. Description of the preliminary set-up and governance of the fund, s. 7: Det bør ekspliciteres, at organisationer af mennesker med handicap (OPD's) er centrale interessenter, der repræsenterer nogle af de mest udsatte overfor klimakonsekvenser, samt at sikre, at fonden er i tråd med Danmarks prioritet om at øge lokalt lederskab.

- (...) the Fund will develop mechanisms to promote input and participation of stakeholders, including private sector actors, civil society organisations (CSOs) and **promote space in decision-making for representative organisations of those** most vulnerable to climate impacts, such as women, youth, Indigenous Peoples, **persons with disabilities, including the intersections hereof** in the design, development, implementation, **monitoring and evaluation** of activities financed by the Fund.

Afsnit 5.1. Operational framework, s. 10: Det bør ekspliciteres, at mennesker med handicap er blandt de mest udsatte overfor klimakonsekvenser og bør involveres og støttes gennem fonden.

- Similar to the other funds under the UNFCCC, country ownership is a key principle of the new Fund. In this regard, the Fund will seek to promote and strengthen national responses for addressing loss and damage by pursuing country-led approaches, including through effective involvement of relevant institutions and stakeholders, in particular women, vulnerable communities, Indigenous Peoples **and persons with disabilities and intersections hereof**.
- D.) Access to small grants that support communities, Indigenous Peoples, **persons with disabilities** and **other** vulnerable groups and their livelihoods, including with respect to recovery after climate-related events,

Afsnit 8.2. allocation of funding, s. 12: Det bør ekspliciteres, at data om mennesker med handicap, herunder data fra deres repræsentative organisationer, inddrages som grundlag for beslutninger i fonden.

- The best available data and information from entities such as the Intergovernmental Panel on Climate Change and/or pertinent knowledge from Indigenous Peoples, **organisations of persons with disabilities** and vulnerable communities on exposure and sensitivity to the adverse effects of climate change and on loss and damage, recognizing that such data, information and knowledge may be limited for specific countries and regions;

Vi håber at I vil se positivt på vores indspark, der har til hensigt at fremme, at mennesker med handicap involveres og inkluderes i fondens tiltag, så mennesker med handicap i deres fulde diversitet ikke fortsat lades i stikken med den uforholdsmæssigt stor byrde af konsekvenserne af klimaforandringerne.

Med venlig hilsen

Sif Holst

Næstformand, talsperson for udviklingssamarbejde

Danske Handicaporganisationer